

Informácia o vykonaných vládných auditoch medzinárodných zdrojov a prehľad najzávažnejších nedostatkov identifikovaných v roku 2024

MF SR je ústredným orgánom štátnej správy, okrem iného aj pre oblasť finančnej kontroly, vnútorného auditu a vládneho auditu. V rámci kompetencií špecifikovaných v zákone č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorého gestorom je MF SR, SAK MF SR zabezpečuje metodické usmerňovanie a vzdelávanie v oblasti finančnej kontroly a auditu, výkon auditov, hodnotí kvalitu vykonávania finančnej kontroly a auditu, a taktiež plní funkciu centrálnej harmonizačnej jednotky pre systém verejnej vnútornej kontroly.

V súlade s čl. 123 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 a na základe uznesenia vlády SR č. 519/2014 (pre programové obdobie 2014 - 2020), resp. v súlade s čl. 77 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 2021/1060 a na základe uznesenia vlády SR č. 329/2020 (pre programové obdobie 2021 – 2027), bola SAK MF SR určená ako OA. OA v zmysle požiadaviek EK musí byť funkčne a organizačne nezávislý od RO a CO/PO a zodpovedá za overenie riadneho fungovania systému riadenia a kontroly, výkon AO a auditu účtov, resp. auditu záverečnej dokumentácie. OA deklaruje svoju funkčnú a organizačnú nezávislosť v stratégii auditu, ktorá musí byť v zmysle požiadaviek EK aktualizovaná každoročne a zároveň je aj každoročne zo strany EK prehodnocovaná. Z pohľadu EK je veľmi dôležité, aby bol OA silný, dôveryhodný partner, na ktorého sa EK vie spoľahnúť, a aby zachytával všetky nedostatky spôsobené nedostatočne vykonanými kontrolami zo strany RO/SO, resp. CO s cieľom zabrániť pozastaveniu platieb, resp. finančným opravám aplikovaným zo strany EK, ktoré predstavujú krátenie finančných záväzkov EK voči SR.

SAK MF SR systematicky monitoruje a vyhodnocuje výsledky overovacích a konzultačných činností vládných auditorov. Cieľom tohto dokumentu (vypracovaného na základe § 10 ods. 2. písm. g) zákona č. 292/2014 o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, resp. § 12 ods. 2 písm. c) zákona č. 121/2022 o príspevkoch z fondov Európskej únie a o zmene a doplnení niektorých zákonov) je prostredníctvom poukázania na najzávažnejšie identifikované nedostatky informovať o stave a fungovaní systému riadenia a kontroly v roku 2024 a o rizikách identifikovaných v systéme riadenia a kontroly, kvôli prijatiu vhodných opatrení najmä zo strany RO/SO na ich odstránenie, prípadne zmiernenie identifikovaných rizík a kvôli adekvátnemu nastaveniu efektívneho fungovania systému riadenia a kontroly fondov EÚ.

SAK MF SR každoročne vypracúva a následne vykonáva vládne audity v súlade s ročným plánom vládných auditov medzinárodných zdrojov schváleným ministrom financií SR. V roku 2024 bol tento plán zameraný na výkon nasledovných vládných auditov prostriedkov EÚ a iných nástrojov zahraničnej finančnej pomoci:

- **systémových auditov**¹ v rámci programového obdobia 2021 – 2027, kde sa OA venoval nastaveniu a funkčnosti systému riadenia a kontroly v rámci programu INTERACT IV, Programu Slovensko a v rámci PCS INTERREG VI-A Slovensko – Česko a INTERREG VI-A Slovensko – Rakúsko, ako aj Fondu pre azyl, migráciu a integráciu, Fondu pre vnútornú bezpečnosť a Nástroja finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku,
- **auditov operácií**² **na náhodnej vzorke** pre operačné programy v rámci programového obdobia 2014 – 2020 a na programe INTERACT IV v rámci programového obdobia 2021 – 2027,
- **auditov overenia záverečnej dokumentácie**³ zameraných na ukončovanie programového obdobia 2014 – 2020,
- **auditov účtov** zameraného na získanie primeraného uistenia o úplnosti, presnosti a pravdivosti súm deklarovovaných v účtoch vybraných OP/programov v rámci programového obdobia 2014 – 2020 a programového obdobia 2021 – 2027.

Úlohou OA bolo okrem vykonania vyššie uvedených auditov aj stanovenie celkovej miery chybovosti, resp. zostatkovej miery chybovosti⁴ jednotlivých OP za 10. účtovný rok⁵. Miery chybovosti OA vypočíta každoročne na základe požiadaviek legislatívy EÚ a identifikovaných finančných nedostatkov. Záverečná dokumentácia za programové obdobie 2014 – 2020 bola predložená iba pre OP Technická pomoc, pričom vypočítaná miera chybovosti (TER)⁶ a zostatková miera chybovosti (RTER)⁷

¹ overenie systémov riadenia a kontroly v rámci jednotlivých programov/OP a získanie uistenia o tom, že systémy fungujú náležite a efektívne

² overenie zákonnosti a správnosti na vybranej vzorke deklarovovaných výdavkov

³ overenie a získanie uistenia o správnosti údajov obsiahnutých v záverečnej dokumentácii RO za účelom vypracovania auditorského stanoviska

⁴ Akceptovaná miera zostatkovej chybovosti bez nutnosti uplatnenia dodatočných plošných finančných opráv zo strany EK je vo výške 2 % z celkových deklarovovaných výdavkov na EK počas príslušného účtovného roka.

⁵ deklarované výdavky na EK od 01. 07. 2023 do 30. 06. 2024

⁶ Predstavuje celkovú mieru chybovosti OP, ktorá je vypočítaná na základe identifikovaných neoprávnených výdavkov v náhodnej vzorke.

⁷ Predstavuje celkovú zostatkovú mieru chybovosti, ktorá je vypočítaná na základe TER a finančných údajov uvedených v účtoch vypracovaných zo strany CO.

za tento program bola 0,00 % a bolo vydané stanovisko 1 - bez výhrad⁸. Ostatné RO, resp. OP využili možnosť posunutia termínu na predloženie balíka uisťovacích dokumentov, keďže išlo o posledný účtovný rok⁹.

Čo sa týka programového obdobia 2021 – 2027, výročná kontrolná správa bola zaslaná iba za program INTERACT IV¹⁰, pričom bolo vydané stanovisko 1 - bez výhrad. Zvyšné programy programového obdobia 2021 – 2027 v 3. účtovnom roku (01. 07. 2023 – 30. 06. 2024) nedeklarovali na EK žiadne výdavky.

V roku 2024 bolo v rámci OP EŠIF/fondov EÚ vykonaných spolu 40 vládnych auditov. V rámci auditov operácií (náhodná vzorka) **bolo overených celkovo 141 projektov v rozsahu 167 ŽoP prijímateľov** pomoci z prostriedkov EÚ. **Celková suma deklarováných výdavkov počas 10. účtovného roka** (z ktorých OA vybral náhodnú vzorku) predstavovala hodnotu **3 506 046 203,15 eur** (za programové obdobie 2014 – 2020). **Vybraná náhodná vzorka bola v celkovej sume 1 045 146 513 eur** (čo predstavuje 29,81 % z celkovej sumy deklarováných výdavkov), pričom **reálne overené výdavky boli vo výške 727 767 346,51 eur** (20,76 % z celkovej sumy deklarováných výdavkov).

V rámci vykonaných vládnych auditov v roku 2024 bolo **celkovo identifikovaných 128 nedostatkov**, z toho **70 nedostatkov** bolo identifikovaných **v rámci systémových auditov a 58 nedostatkov bolo identifikovaných na jednotlivých operáciách v náhodnej vzorke.** **Finančné nedostatky v rámci overovanej náhodnej vzorky ŽoP predstavujú celkový finančný objem 2 876 671,91 eur¹¹**, čo tvorí **0,38 %** z celkových reálne overených výdavkov.

V roku 2024 boli v rámci OP PaZMP vykonané spolu dva vládne audity (jeden SA a jeden AO). Do vzorky boli vybrané 4 položky (čo predstavuje 10,53 % z počtu položiek v populácii) v rámci 4 projektov. **Celková suma deklarováných výdavkov počas 10. účtovného roka** (z ktorých OA vybral náhodnú vzorku) predstavovala hodnotu **27 553 741,30 eur** (za programové obdobie 2014 – 2020). **Vybraná náhodná vzorka bola v celkovej sume 20 170 991,51 eur** (čo predstavuje 73,21 % z celkovej sumy deklarováných výdavkov), pričom **reálne overené výdavky boli vo výške 100 % sumy náhodnej vzorky.** Nedostatky v rámci overovanej náhodnej vzorky zistené neboli.

⁸ Auditorské stanovisko môže mať hodnotenie, resp. „známku“ od 1 do 4, pričom 1 je najlepšie a 4 najhoršie.

⁹ Posun termínu na predloženie balíka uisťovacích dokumentov umožňuje Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/795 z 29. februára 2024, ktorým sa zriaďuje Platforma strategických technológií pre Európu (platforma STEP) a mení sa smernica 2003/87/ES a nariadenia (EÚ) 2021/1058, (EÚ) 2021/1056, (EÚ) 2021/1057, (EÚ) č. 1303/2013, (EÚ) č. 223/2014, (EÚ) 2021/1060, (EÚ) 2021/523, (EÚ) 2021/695, (EÚ) 2021/697 a (EÚ) 2021/241.

¹⁰ V prípade programu INTERACT IV programového obdobia 2021 – 2027 sa jednalo o vzorku vybranú zo stany EK. Z tohto dôvodu reportujeme EK iba identifikované nedostatky a následne je výpočet TER a RTER rovnako v kompetencii EK.

¹¹ Uvedená suma neoprávnených výdavkov však nie je konečná, nakoľko je predpoklad, že identifikované neoprávnené výdavky v náhodnej vzorke majú dopad aj na ostatné výdavky projektu, ktoré sa nenachádzali v overovanej vzorke OA.

OP Integrovaná infraštruktúra

Finančné nedostatky týkajúce sa oblasti porušenia pravidiel a postupov vo VO:

- verejný obstarávateľ v procese zadávania zákazky zhotovenia stavby neidentifikoval skutočnosť, že subdodávateľom uchádzača už v čase vypracovania a predloženia ponuky bol subjekt, ktorý sa v minulosti podieľal na prípravnej fáze, teda vypracovával projektovú dokumentáciu pre danú stavbu, čím mohol mať neoprávnenú výhodu z dôvodu detailnej znalosti pripravovanej stavby. V rámci prípravy a procesu zadania zákazky s cieľom eliminovať takúto výhodu „predbežného poradenstva“ mal preto verejný obstarávateľ prijať a preukázať opatrenia, ktoré by eliminovali riziko narušenia hospodárskej súťaže a nenarušenia princípu rovnosti zaobchádzania v predmetnej zákazke, tak aby všetci záujemcovia a uchádzači disponovali rovnakými informáciami.

OP Ľudské zdroje

Nefinančné nesystémové nedostatky:

- verejný obstarávateľ nezverejnil ZoD a dodatok k zmluve v CRZ v stanovenej lehote ani v profile verejného obstarávateľa a taktiež nezverejnil súhrnnú správu o zákazkách,
- nedostatočný audit trail z overenia konfliktu záujmov odborných hodnotiteľov,
- nedodržiavanie informačných a komunikačných pravidiel týkajúcich sa zdrojov REACT-EU.

Finančné nedostatky:

- konečný užívateľ vynaložil príspevok na podporu vytvorenia pracovného miesta na samostatnú zárobkovú činnosť na výdavky, ktoré neboli v súlade s uzatvorenou dohodou,
- neoprávnené vyplatenie príspevku na aktívacie a zaškolenia u zamestnávateľa, ktorý v rozpore so stanovenými podmienkami uzatvorenej dohody obsahoval valorizáciu,
- neoprávnené vyplatené výdavky na náhradu mzdy zamestnanca zamestnávateľovi za účasť na vzdelávacej aktivite, hoci došlo k jej prerušeniu z dôvodu čerpania dovolenky.

Integrovaný regionálny OP

Finančné nedostatky týkajúce sa oblasti porušenia pravidiel a postupov vo VO:

- verejný obstarávateľ akceptoval ponuku uchádzača, ktorá v čase vyhodnotenia ponúk však nebola úplná, nakoľko najdôležitejší dokument „Cenová ponuka (návrh na plnenie kritéria, ocenený výkaz výmer, návrh ZoD)“ predložený uchádzačom v elektronickej podobe nebolo možné otvoriť a sprístupniť jeho obsah, v dôsledku čoho verejný obstarávateľ vyzval uchádzača o jeho opätovné zaslanie. Overením vlastností opätovne predloženého /dokumentu bolo identifikované, že bol vypracovaný až po lehote na predkladanie ponúk, teda v deň otvárania ponúk. Zároveň uvedený súbor bol iného formátu (pdf) ako pôvodne predkladaný súbor (zip), z čoho vyvstala pochybnosť o zhodnosti dokumentov. Verejný obstarávateľ ponuku akceptoval a vyhodnotil ju ako úspešnú, avšak z dôvodu neprístupnosti a úplnosti (elektronickej) ponuku mal ponuku vylúčiť. Zároveň ďalšieho uchádzača, ktorý ponúkol najnižšiu cenu, avšak z technických dôvodov ukladania a prepisovania dokumentov v elektronickej podobe nepredložil kompletnú ponuku, verejný obstarávateľ vylúčil aj napriek tomu že predmetnú ponuku mal akceptovať v dôsledku čoho proces vyhodnotenia ponúk viedol k prijatiu k prijatiu ponuky uchádzača, ktorá nemala byť prijatá a vylúčeniu ponuky uchádzača, ktorá mala byť prijatá.
- nesprávny prepočet jednotkových cien koeficientami s dopadom na hodnotu Dodatku č. 6 k ZoD.

Nefinančné nedostatky – ostatné:

- RO schválil ŽoNFP, aj napriek tomu že u jedného zo štatutárnych zástupcov žiadateľa nebolo preukázané splnenie PPP stanovenej vo výzve na predkladanie ŽoNFP, v zmysle ktorej žiadateľ ani jeho štatutárny orgán, ani žiadny člen štatutárneho orgánu neboli právoplatne odsúdení za trestný čin korupcie, za trestný čin poškodzovania finančných záujmov EÚ, za trestný čin legalizácie príjmu z trestnej činnosti, za trestný čin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny, alebo za trestný čin machinácie pri verejnom obstarávaní a verejnej dražbe. OA OA v súvislosti so zákonom č. 179/2024 Z. z. dodatočne vykonal overenie a požiadal Register trestov Generálnej prokuratúry SR o predloženie Odpisu z registra trestov, v dôsledku čoho identifikovaná skutočnosť nemala finančný dopad a teda výdavky projektu sú oprávnené.

Nefinančné nesystémové nedostatky:

- neidentifikovanie uzatvorenia dodatku k ZoD v nesprávnej sume v dôsledku použitia nesprávneho koeficientu pri prepočte jednotkových cien niektorých položiek.

OP Kvalita životného prostredia

Finančný systémový nedostatok:

- nedostatok týkajúci sa neriešeného konfliktu záujmov medzi osobou zapojenou do plnenia rozpočtu EÚ a konečným užívateľom výhod prijímateľa.

Finančné nedostatky týkajúce sa oblasti porušenia pravidiel a postupov vo VO:

- verejný obstarávateľ nesprávne vyhodnotil splnenie podmienok účasti u úspešného uchádzača - uchádzač mal predložiť údaje o vzdelaní a praxi alebo kvalifikácii samostatne minimálne jednej osoby klmpiar a samostatne minimálne jednej osoby strechár, pričom víťazný uchádzač uvedené nepredložil za fyzické osoby, ale za právnickú osobu, navyše, víťazný uchádzač preukazoval splnenie predmetnej podmienky účasti jednou právnickou osobou, nie dvoma samostatnými fyzickými osobami napriek tomu, že verejný obstarávateľ jasne uviedol, že požaduje preukázanie splnenia podmienky samostatne dvoma osobami,
- verejný obstarávateľ neposúdil správne splnenie podmienok účasti vo verejnom obstarávaní (bolo požadované preukázanie min. jednej zákazky rovnakého alebo typovo podobného uskutočnenia stavebnej práce ako je predmet zákazky v určenej hodnote – dokumenty preukazujúce splnenie predmetnej podmienky účasti uchádzač nepredložil požadovanou formou, ale podľa dodatočného vyjadrenia v rámci výkonu auditu ich predložil pri rokovaní o uzatvorení zmluvy (z uvedeného neexistuje žiadny dôkaz), nakoľko uchádzač sa stal víťazným až po tom, čo predchádzajúci víťaz nepristúpil k podpisu zmluvy; ani údajne dodatočne predložené dokumenty však nepostačujú na preukázanie splnenia podmienky účasti, nakoľko bolo predložených spolu 6 zmlúv, ktoré vzišli zo 6 verejných obstarávaní (výsledkom zákazky podľa ZVO je zmluva, takže išlo o 6 zákaziek),
- verejný obstarávateľ upravil podmienky účasti po otvorení ponúk týkajúce sa prísľubu banky poskytnúť úver, čo malo za následok nesprávne vylúčenie uchádzača,
- verejný obstarávateľ upravil podmienky účasti po otvorení ponúk týkajúce sa akceptácie zmluvy o uzavretí budúcej pracovnej zmluvy, čo malo za následok prijatie ponuky uchádzača, ktorý mal byť vylúčený,
- verejný obstarávateľ vykonal podstatnú zmenu častí podmienok uzatvorenej zmluvy oproti častiam obchodných podmienok (verejný obstarávateľ v rozpore s pravidlami, ktoré sám nastavil v súťažných podkladoch, neuplatnil garančnú zábezpeku vo výške 5 % ceny diela a uhradil zhotoviteľovi celú sumu faktúry).

Finančné nedostatky – ostatné:

- neoprávnené výdavky na externý manažment z dôvodu prekročenia stanovenej jednotkovej sadzby,
- fyzickým overením stavu realizácie projektu zistený nesúlad nárokových a skutočne dodaných stavebných prác a tovarov (boli zistené rozdiely medzi fakturovanými množstvami a skutočne dodanými),
- v procese odborného hodnotenia neboli identifikované neoprávnené výdavky (výdavky nesúvisiace priamo pre predmetom, resp. účelom projektu),
- neidentifikovanie konfliktu záujmov pri zadávaní verejnej zákazky, ktorý spočíval v tom, že konateľka spoločnosti (prijímateľa), ktorá sa priamo podieľala na príprave a realizácii zákazky a konateľ víťazného uchádzača boli v príbuzenskom vzťahu,
- schválenie ŽoNFP, ktorá nespĺnila PPP týkajúce sa oprávnenosti z hľadiska preukázania súladu projektu s požiadavkami v oblasti posudzovania vplyvov na životné prostredie a povinnosti mať príslušné povolenia na realizáciu aktivít projektu,
- nedostatočné overenie oprávnenosti výdavkov v procese odborného hodnotenia, ktorý spočíval v tom, že v rámci odborného hodnotenia boli schválené ako oprávnené výdavky, ktoré neboli potrebné/nevyhnutné pre realizáciu projektu.

Nefinančné nesystémové nedostatky:

- nedostatočné overenie kritérií prítomnosti štátnej pomoci v rámci Výzvy na predkladanie ŽoNFP v teste štátnej pomoci, nakoľko nebola zohľadnená skutočnosť, či verejné zdroje budú poskytnuté na činnosť hospodárskeho alebo nehospodárskeho charakteru.

OP Efektívna verejná správa

Finančné nedostatky:

- neoprávnené výdavky z dôvodu prekryvania sa pracovného času za prácu na dvoch projektoch,
- neoprávnené nárokové výdavky za externé služby, ktoré neboli podložené podpornou dokumentáciou,

- neoprávnené nárokové cestovné výdavky z dôvodu ich nesprávneho výpočtu alebo nepodloženia podpornou dokumentáciou.

Nefinančné systémové nedostatky:

- RO neposkytol finančné prostriedky predstavujúce sumu oprávnených výdavkov prijímateľovi v lehote najneskôr do 90 dní odo dňa predloženia ŽoP na RO.

Nefinančné nesystémové nedostatky:

- nesprávne vykazovanie merateľného ukazovateľa s vplyvom i na vykazovanie údajov vo Výročnej správe o vykonávaní OP,
- nesprávne použitie sumarizačných hárkov na výdavky, ktoré vznikli na základe dodávateľsko-odberateľských vzťahov (letenky).

PS INTERREG V-A Poľsko – Slovensko

- neboli identifikované závažné nedostatky.

INTERREG V-A Slovenská republika – Česká republika

Finančné nedostatky týkajúce sa oblasti porušenia pravidiel a postupov vo VO:

- verejný obstarávateľ uzatvoril dodatok k pôvodnej ZoD, čím sa navýšila cena stavebných prác a došlo k podstatnej zmene pôvodnej zmluvy a zároveň k zmene ekonomickej rovnováhy v prospech dodávateľa spôsobom, ktorý nebol stanovený v pôvodnej zmluve.

Finančné nedostatky – ostatné:

- fyzickým overením stavu realizácie projektu bol zistený nesúlad nárokových a skutočne dodaných stavebných prác a tovarov (boli zistené rozdiely medzi fakturovanými množstvami a skutočne dodanými).

INTERREG V-A Slovenská republika – Rakúsko

Finančné nedostatky – ostatné:

- neoprávnené výdavky za cateringové služby z dôvodu prekročenia limitu stanoveného v pravidlách oprávnenosti,
- neoprávnené mzdové výdavky z dôvodu prekročenia týždenného limitu pracovného času uvedeného v dohode o brigádnickej činnosti.

Nefinančné nesystémové nedostatky:

- umelé rozdelenie zákazky týkajúce sa online inzercie na sociálnych platformách, ktorá spĺňala požiadavky jedinečnosti zákazky,
- neoverenie splnenia PPP v rámci schvaľovacieho procesu ŽoNFP (či žiadny člen štatutárneho orgánu nebol právoplatne odsúdený za vybrané trestné činy).

OP Technická pomoc

- neboli identifikované žiadne nedostatky.

OP Rybné hospodárstvo

Finančné nedostatky - ostatné:

- nesprávne vyhodnotenie splnenia PPP stanovenej vo výzve (prijímateľ nemal v predmete podnikania zapísanú takú činnosť v oblasti akvakultúry, ktorá by bola v súlade so zameraním realizácie projektu) a nedostatočné overenie podmienky zápisu prijímateľa v registri partnerov verejného sektora.

OP potravinovej a základnej materiálnej pomoci

- neboli identifikované žiadne nedostatky.

Program Slovensko

Nefinančné systémové nedostatky týkajúce sa:

- nedostatočného usmerňovania v oblasti štátnej pomoci zo strany RO, týkajúce sa napr.:
 - nedostatočne podrobného vzoru testu štátnej pomoci s rizikom nedostatočného posúdenia potreby uplatňovania pravidiel štátnej pomoci/pomoci de minimis v procese prípravy výzvy,
 - nevypracovania vzorov KZ pred uzavretím zmluvy o poskytnutí NFP, z ktorého vyplýva riziko neoverenia/nedostatočného overenia podmienok týkajúcich sa štátnej pomoci/pomoci de minimis, ako sú splnenie veľkostnej kategórie podniku, podmienka nebyť podnikom v ťažkostiach a podmienka neprekročenia stropu pomoci de minimis,
 - zaznamenávania informácií o štátnej pomoci/pomoci de minimis v Informačnom systéme pre evidenciu a monitorovanie pomoci, z ktorého vyplýva riziko nesprávneho posúdenia neprekročenia stropu pomoci de minimis,
 - nevypracovania/nedostatočného vypracovania metodík pre určenie/overenie veľkostnej kategórie podniku, pre určenie/overenie neprekročenia stropu pomoci de minimis pre jediný podnik, pravidiel pre doplnkové využitie infraštruktúry, pravidiel overenia podmienky nebyť podnikom v ťažkostiach (riziko nedodržania pravidiel štátnej pomoci/pomoci de minimis),
- nedostatočného zohľadnenia pravidiel štátnej pomoci vo výzve spočívajúce v:
 - nesprávnom posúdení existencie štátnej pomoci pri príprave výzvy,
 - neurčení PPP vo vzťahu k určeniu miery spolufinancovania aktivít podľa nariadenia o skupinových výnimkách vo výzve,
 - nedostatočnom nastavení podmienok pre vylúčenie nepriamej štátnej pomoci vo výzve,
- nedostatočne nastavenej, resp. chýbajúcej alebo nesprávne vypracovanej riadiacej dokumentácie, napr.:
 - opisu SRaK neobsahoval základné náležitosti a informácie stanovené v prílohe XVI nariadenia EP a Rady (EÚ) č. 2021/1060, nakoľko z Opisu SRaK nebolo zrejmé najmä: ako sa dodržiava zásada oddeliteľnosť funkcií v rámci orgánov zodpovedných za riadenie Programu Slovensko a v rámci nich, opis organizácie, opis všetkých postupov súvisiacich s funkciami a úlohami RO, postavenie, úlohy spolupracujúcich orgánov ako ani postupy dohľadu nad funkciami a úlohami delegovanými RO na SO/implementujúce sekcie MIRRI SR,
 - nenastavenie primeraných postupov a opatrení na účinné monitorovanie úloh delegovaných RO na SO/implementujúce sekcie MIRRI SR a dohľad nad nimi - RO nedisponoval platnou a účinnou stratégiou, resp. metodikou výkonu monitorovania úloh SO a výkonu dohľadu nad SO,
 - nejednoznačné postavenie a zadefinovanie úloh centrálného koordinačného orgánu v rámci fondov EÚ, ktorého postavenie v systéme pri jeho súčasnom nastavení nie je jasné a dochádza k splynutiu jeho úloh s úlohami RO,
 - nezadefinovanie zodpovednostných a kompetenčných vzťahov v rámci SRaK medzi RO/SO a VAIA,
 - nedostatočne nastavenej a neprehľadnej organizačnej štruktúry/organizačného poriadku,
 - nedostatočného delegovania úloh z RO na SO ÚVO,
 - nezabezpečenia úpravy vzájomných práv a povinností medzi RO, SO ÚVO a ostatnými SO,
 - nedostatočne a nejednoznačne nastavenej organizačnej štruktúry ÚVO, resp. SO ÚVO, nesúladu informácií uvedených v Opise SRaK a úlohami v organizačnom poriadku,
 - nepripravenosť a nedostatočná funkčnosť informačného systému a tiež nedostatočné evidovanie údajov v danom informačnom systéme (čl. 69 ods. 2 a príloha XVII nariadenia EP a Rady (EÚ) č. 2021/1060),
 - na úrovni všetkých SO boli identifikované nedostatky, ktoré sa týkali nedostatočne nastavenej a vypracovanej riadiacej dokumentácie, nakoľko prevažná väčšina riadiacej dokumentácie bola ku dňu overenia nastavená len po procesy, ktoré zohľadňujú aktuálny stav implementácie, v ktorom sa jednotlivé SO momentálne nachádzajú,
- nedostatočne nastavených procesov v oblasti riadenia ľudských zdrojov, t. j. AK:
 - žiaden z overovaných subjektov nedisponoval dostatočnou dokumentáciou preukazujúcou, na základe akých skutočností boli AK na jednotlivých subjektoch nastavené. Počty AK boli síce stanovené, avšak tie nezohľadňovali procesy na úrovni jednotlivých subjektoch, nakoľko v čase overenia jednotlivé subjekty všetky procesy, ktoré budú v rámci celého programového obdobia 2021 – 2027 nastavené nemali,
 - pri nastavovaní AK neboli vzaté do úvahy ani skutočnosti, že v porovnaní s predchádzajúcim programovým obdobím 2014 – 2020 boli v programovom období 2021 – 2027 nastavené zjednodušené procesy, ktoré procesy implementácie výrazne zjednodušia, napr.: zjednodušený prístup k overovaniu výdavkov založený na rizikovo orientovanom prístupe, výkon kontroly VO z úrovne jedného SO ÚVO, minimalizácia vyžadovaných PPP v rámci hodnotiaceho a výberového procesu, ktoré urýchlia schvaľovací proces ŽoNFP, rozšírené možnosti využívania zjednodušeného vykazovania,

- stanovenia počtu AK a nastavenie organizačných štruktúr a poriadkov spôsobom, ktorý neprispieva k optimalizácii ľudských zdrojov.

INTERACT IV

Nefinančné systémové nedostatky:

- kontrolóri určení RO nespĺňali všetky požiadavky dané nariadením (EÚ) 2021/1059, a to buď funkčnú nezávislosť od OA alebo kvalifikáciu napĺňajúcu podmienky podľa tohto nariadenia.

INTERREG VI-A Slovensko – Česko

Nefinančné systémové nedostatky:

- nedostatočne nastavené procesy v internej riadiacej dokumentácii RO,
- nesprávne nastavený spôsob výpočtu na určenie jednorazovej platby na prípravu projektu pre všetkých partnerov projektu v Metodike ZVV,
- nesprávne nastavený systém kontroly oprávnenosti ŽoNFP v rámci schvaľovacieho procesu (overovanie oprávnenosti výdavkov predložených ŽoNFP vykonával duplicitne aj NK aj programový manažér spoločného technického sekretariátu),
- chýbajúce časti riadiacej dokumentácie (chýbala časť Manuálu implementácie projektov týkajúca sa najmä informácií pre prijímateľa – zmeny projektu, fyzické a finančné ukončenie projektu a povinnosti po ukončení projektu),
- nedostatočný KZ pre výkon AFK ZD a výkon FK na mieste týkajúci sa miesta realizácie projektu, zásady nespôsobiť významnú škodu, rovnosti príležitostí a nediskriminácie,
- nedostatočné postupy vo vzťahu k metodike overovania založeného na riziku v rámci FK nM,
- nedostatok súvisiaci s dočasným nasadením systému ITMS2014+ pre programové obdobie 2021 – 2027, ktorý spočíval v nedostatočnom evidovaní údajov v danom informačnom systéme,
- nedostatočne zavedené účinné a primerané opatrenia a postupy na boj proti podvodom.

INTERREG VI-A Slovensko – Rakúsko

Nefinančné systémové nedostatky:

- nedostatočne nastavené procesy v internej riadiacej dokumentácii RO,
- opis SRaK neobsahoval základné náležitosti a informácie stanovené v prílohe XVI nariadenia EP a Rady (EÚ) 2021/1060 a nebol aktualizovaný vzhľadom na organizačnú zmenu na RO,
- nesprávne nastavený spôsob výpočtu na určenie jednorazovej platby na prípravu projektu v Metodike ZVV,
- uplatňovanie diskriminačných postupov pri overovaní splnenia kritéria bezúhonnosti na výber ŽoNFP - neboli stanovené rovnaké kritéria pre overenie bezúhonnosti pre slovenských a rakúskych partnerov,
- chýbajúce časti riadiacej dokumentácie RO (chýbala časť Manuálu implementácie projektov týkajúca sa realizácie projektov vrátane monitorovania, fyzického a finančného ukončenia projektu, zmeny projektu a povinnosti po ukončení projektu),
- nedostatočný KZ pre výkon AFK ZDV a výkon FK nM týkajúci sa miesta realizácie projektu, zásady nespôsobiť významnú škodu, rovnosti príležitostí a nediskriminácie,
- nedostatok súvisiaci s dočasným nasadením systému ITMS2014+ pre programové obdobie 2021 – 2027, ktorý spočíva v nedostatočnom evidovaní údajov v danom informačnom systéme,
- nedostatočne zavedené účinné a primerané opatrenia a postupy na boj proti podvodom,
- nedostatočné postupy vo vzťahu k metodike overovania založeného na riziku v rámci finančnej kontroly na mieste.

Fond pre azyl, migráciu a integráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku

Nefinančné systémové nedostatky:

- chýbajúce zavedené postupy na kontrolu pravdivosti čestných vyhlásení o neexistencii konfliktu záujmov a absencia metodiky pre vykonanie analýzy rizík citlivých pozícií zo strany RO,
- nedostatočné riadenie rizík podľa zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov zo strany RO,
- nedostatočne a netransparentne nastavené procesy týkajúce sa výberu odborných hodnotiteľov zo strany RO,
- nedostatočne nastavené oddelenie funkcií a úloh vykonávaných priamo RO,
- nedostatočne nastavené procesy v internej riadiacej dokumentácii týkajúce sa okrem iného výkonu FK nM na základe analýzy rizík, vypracovania rizikovej analýzy VO, monitorovania projektov,
- nedostatočné plánovanie a riadenie AK vo vzťahu k zabezpečeniu efektívneho plnenia úloh funkcií zodpovedného orgánu a RO v súbehu dvoch programových období 2014 – 2020 a 2021 – 2027.

Nefinančné nesystémové nedostatky:

- nedodržanie lehoty na vypracovanie, schválenie a zverejnenie indikatívneho harmonogramu výziev.

ZÁVER

Audítorské činnosti majú jeden spoločný cieľ, a tým je zhodnotiť riadne fungovanie riadiacich a kontrolných systémov na základe overenia ich nastavenia a funkčnosti, odhaliť ich slabé miesta a poskytnúť ucelený obraz o fungovaní organizácie (systémov riadenia a kontroly), vrátane poskytnutia svojich odporúčaní na dosiahnutie skvalitnenia vnútorných štruktúr a zefektívnenia finančného riadenia organizácie.

Na základe vykonanej audítorskej činnosti v rôznych povinných osobách, s rôznymi cieľmi auditov (na základe rizikovej analýzy, plánov a podnetov) konštatujeme, že nastavenie a funkčnosť riadiacich a kontrolných systémov je dostatočné, avšak v niektorých oblastiach sú naďalej potrebné určité zlepšenia.

Od riadiacich zamestnancov povinných osôb sa očakáva, že v rámci svojich organizácií budú naďalej zabezpečovať budovanie silného, funkčného vnútorného riadiaceho a kontrolného systému, ktorý bude generovať minimálny rozsah nedostatkov a chýb. Zároveň sa očakáva, že kvalitne vybudovaný a nastavený vnútorný kontrolný systém organizácie identifikuje väčšinu rizík, vo vzťahu ku ktorým budú prijaté účinné kontrolné mechanizmy zachytávajúce väčšinu nedostatkov vrátane príčin ich vzniku a v nadväznosti na to budú zamestnancami povinných osôb prijímané adekvátne nápravné opatrenia na zamedzenie tvorby nových nedostatkov.

ZOZNAM SKRATIEK

AFK	Administratívna finančná kontrola
AK	Administratívne kapacity
AO	Audit operácií
CO	Certifikačný orgán
CRZ	Centrálny register zmlúv
DNSH	Výrazne nenarušiť (Do No Significant Harm)
DPH	Daň z pridanej hodnoty
EK	Európska komisia
EÚ	Európska únia
EŠIF	Európske štrukturálne a investičné fondy
FK	Finančná kontrola
FKnM	Finančná kontrola na mieste
KZ	Kontrolný zoznam
MF SR	Ministerstvo financií Slovenskej republiky
MIRRI SR	Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR
MP	Manuál procedúr
NFP	Nenávratný finančný príspevok
NK	Národný kontrolór
OA	Orgán auditu
OP	Operačný program
OP PaZMP	Operačný program Potravinovej a základnej materiálnej pomoci
PCS	Program cezhraničnej spolupráce
PO	Platobný orgán
PPP	Podmienka poskytnutia príspevku
PS	Program spolupráce
RO	Riadiaci orgán
RPVS	Register partnerov verejného sektora
SA	Systémový audit
SAK	Sekcia auditu a kontroly
SFC	Systém elektronickej výmeny údajov
SHH	Spoločný hodnotiaci hárok
SIEA	Slovenská inovačná a energetická agentúra
SO	Sprostredkovateľský orgán
SR	Slovenská republika
SRaK	Systém riadenia a kontroly
ÚPSVAR	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny
ÚVO	Úrad pre verejné obstarávanie
VAIA	Výskumná a inovačná autorita
VO	Verejné obstarávanie
ZDV	Zoznam deklarováných výdavkov
ZoD	Zmluva o dielo
ZVO	Zákon č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov
ŽoNFP	Žiadosť o nenávratný finančný príspevok
ŽoP	Žiadosť o platbu
ZVV	Zjednodušené vykazovanie výdavkov